

LUSZOWICE

– to druga pod względem liczby mieszkańców miejscowość w gminie. Wieś istniała już w [XIV wieku](#). Luszowice pierwotnie były wsią królewską, czego dowodzi darowanie jej przez [Władysława Jagiełłę, Janowi z Tarnowa wojewodzie sandomierskiemu](#), za jego wierną służbę [Królowej Jadwidze](#), oraz za starania jakie poczynił, by doprowadzić do małżeństwa Jadwigi z Jagiełłą w roku 1386. Akt nadania miał miejsce w [Bieczu](#) 8 czerwca 1386 r., dokument wydany w [języku łacińskim](#).

W roku 1536 wieś Luszowice należała w połowie do [Jana Tarnowskiego, wojewody ruskiego](#) i Doroty Tarnowskiej, żony [Jana Tarły](#). Wiadomo, że Tarłowie herbu [Topór](#) byli pierwszymi dziedzicami wsi, którzy w niej osiedli. W Starej Wsi wybudowali zamek obronny, a w [Luszowicach Górnych](#) na Dębowcu dworek.

Encyklopedia Powszechna

”z 1864 roku podaje : „Luszowice, wieś w [Galicji](#) w cyrkułe tarnowskim, dwie mile od [Tarnowa](#) (...) ma zamek starożytny (...) zbudowany w stylu włoskim, dawniej miał dwa piętra, dziś o jednym i świecącym pustkami, jest bliskim ruiny. Charakter architektury: rów otaczający i herb Topór u bramy świadczą, że Tarłowie tą obronną siedzibę w końcu [XVII wieku](#) z dawnego zamku dla siebie przerobili lub nowy wystawili. Zygmunt Tarło „Pułkownik Jego Królewskiej Mości” bierze udział w walkach ze [Szwedami](#), walczy też pod [Wiedniem](#) w wojsku [Sobieskiego](#). Opromieniony sławą obrońca [katolicyzmu](#) zasłynął jako fundator kościoła w Luszowicach. W 1686 roku w Luszowicach erygowano parafie. Dwa lata wcześniej Zygmunt Tarło wydzierżawił wieś kapitulie krakowskiej”.

Encyklopedia Orgelbranda

z 1864 roku podaje, że „w kościele częścią drewnianym, częścią murowanym we włoskim stylu, z kaplicą (...) mieszczą się groby tej możnej niegdyś rodziny, pomiędzy tymi zaś złożone jest ciało [Adama Tarły, wojewody lubelskiego](#) głośnego z pojedynku pod Marymontem, w którym zginął w roku 1744”.

Po Tarłach właścicielami Luszowic zostali Prebendowscy, a po uwłaszczeniu w 1848 r. majątek luszowicki przejęła hrabina Konstancja z Wiktorów Romerowa. W tym czasie parafia Luszowice liczyła 2900 ludności katolickiej i 200 [izraelitów](#).

Tuż przed [I wojną światową](#) rozpoczęto w Luszowicach budowę nowego kościoła, zakończoną po wojnie. W okresie międzywojennym Luszowice dwukrotnie odwiedził [Wincenty Witos](#). Po raz pierwszy w 1924 roku na wiecu zorganizowanym na placu Adama Madury. Mówił o zorganizowaniu chłopu polskiego, który żywi naród, potrafi bronić swego kraju. [II wojna światowa](#) odcisnęła na tych terenach bardzo wyraźne piętno. Pierwsze niemieckie bomby spadły na wieś już 1 września. Wiele osób wywieziono do [obozów koncentracyjnych](#), przymusowej pracy w [Niemczech](#), wielu zamordował „kat powiśla” – [Engelbert Guzdek](#).

Zabytki

- Kościół parafialny pw. św. Józefa Oblubieńca z 1913 r.,
 - cmentarz kościelny,
 - ogrodzenie.